



2. Το Τσεκάπ της Όρασης

Ανάγνωσμα: Μάρκος 8:22-26

ΣΤΗ μίνι σειρά των συμμελετών μας για το πνευματικό τσεκάπ του χριστιανού, η παρακολούθηση της πνευματικής όρασής μας είναι το ίδιο σημαντική όπως και η παρακολούθηση της φυσικής όρασης. Ιδιαίτερα μάλιστα, καθώς περνάει η ηλικία τόσο η φυσική, όσο και η πνευματική όραση αλλοιώνονται σε άλλους σε μικρότερο και σε άλλους σε μεγαλύτερο βαθμό και πρέπει να προσέξουμε.

Αφορμή για τη μελέτη μας μπορούμε να πάρουμε από ένα περίεργο περιστατικό θεραπείας της τύφλωσης από τον Χριστό. Το περιστατικό που αναφέρεται στον Μάρκο, δεν απαντάται στους άλλους Ευαγγελιστές, και μερικοί μάλιστα αμφισβητούν τη γνησιότητά του. Διάφορα, εξάλλου, έχουν λεχθεί γι' αυτό το θαύμα. Ορισμένοι θυμούνται την αναφορά του Τάκιτου ότι κι ο αυτοκράτορας Βεσπασιανός έφτυσε κάποτε στα μάτια ενός τυφλού και τον θεράπευσε.

Άλλοι παραπέμπουν σε μια επιγραφή στην Επίδαυρο όπου διαβάζουμε ότι τα πρώτα που είδε ένας τυφλός που θεραπεύτηκε ήταν δέντρα να κινούνται στον ιερό τόπο. Τέλος, άλλοι σημειώνουν (ίσως δικαιολογημένα) ότι η θέση και η σειρά που ο Μάρκος τοποθέτησε αυτό το περιστατικό, δηλ. αμέσως μετά την επίπληξη του Ιησού προς τους μαθητές του («Παρ' όλο που έχετε μάτια δε βλέπετε και παρ' όλο που έχετε αυτιά δεν ακούτε;...» - 8:14-21), ήταν σκόπιμη, γιατί θέλησε να δηλώσει ότι τα μάτια των μαθητών άνοιγαν προοδευτικά για να δουν τον Μεσσία. Επίσης, ήθελε να δείξει ότι όσο μεγάλη κι αν είναι η πνευματική τυφλότητα του ανθρώπου, ο Χριστός μπορεί ν' ανοίξει τους ορίζοντές του.

Σε μια γενικότερη επίσης παρατήρηση, το περιστατικό τοποθετείται στο πλαίσιο μιας θεολογικής θεωρίας του Μάρκου, την οποία ορισμένοι επιστήμονες ονόμασαν «Το Μυστικό του Μεσσία» (W. Wrede, *Das Messiasgeheimnis in den Evangelien*, 1901). Κατ' αυτήν τη θεωρία, ο Ιησούς ουδέποτε εμφάνισε τον εαυτό του ως Μεσσία. Ως τοιούτος πιστεύτηκε από τους μαθητές του μετά την ανάσταση. Ο Μάρκος εμφανίζει τον Ιησού να αποκαλύπτει τον εαυτό του ως Μεσσία αλλά όχι δημόσια και ξεκάθαρα. Το κάνει με τρόπο μυστικό και συγκαλυμμένο. Δεν προβάλλει τα θαύματά του, λαλεί με παραβολές ακριβώς για να συγκαλύψει το πραγματικό νόημα των μεσσιανικών λόγων του. Αν προσέξει κανείς, μετά το συγκεκριμένο θαύμα, είπε στον θεραπευμένο να μην πει τίποτε σε κανένα. Η πόλη της Βηθσαϊδά, άλλωστε, είναι ανάμεσα σ' εκείνες που είδαν πολλά θαύματα και δεν δέχτηκαν τον Ιησού ως Μεσσία, όπως η Χοραζίν, σε αντίθεση με την Τύρο και τη Σιδώνα! (Μτ 11:21-22).

Κατά άλλους, τους περισσότερους ερευνητές, το «Μυστικό του Μεσσία» δεν αποτελεί θεολογική θεωρία του Ευαγγελιστή Μάρκου αλλά παιδαγωγική στάση του ίδιου του Ιησού απέναντι στους μαθητές του, και απέναντι στον λαό για να μην παρεξηγήσουν το νόημα της μεσσιανικότητάς του και καταφύγουν σε πολιτικά έκτροπα. Δεν μπορούσε να πει από την αρχή ποιος είναι αν δεν το αποδείκνυε με τη σταύρωση και την ανάστασή του. Αν τα έλεγε όλα από την αρχή, κανένας δεν θα καταλάβαινε, και πολλοί θα παρανοούσαν και μάλιστα επικίνδυνα.

Ο Ιησούς, αντίθετα, αποκάλυπτε το μυστικό της ύπαρξής του κλιμακωτά, και στον βαθμό που μπορούσε καθένας να καταλάβει. Αυτό άλλωστε δείχνει και το συγκεκριμένο θαύμα. Το γενικό μότο του Κυρίου ήταν ότι «*παντί τω έχοντι δοθήσεται και περισσευθήσεται...*» Μόνο μετά την ανάσταση η Εκκλησία είχε το ιστορικό θεμέλιο για να συνδέσει τον Ιησού της πίστεως με τον Ιησού της Ιστορίας.

Όσον αφορά, τώρα, την υγιεινή της όρασης του χριστιανού, είτε του ατόμου είτε της εκκλησίας, και το πότε η πνευματική μας όραση είναι υγιής, παρατηρούμε με βάση το θαύμα αυτό του Κυρίου τα εξής:

1. Η Υγιής Όραση δίδεται από τον Θεό.

Μπήκε ο Ιησούς στη Βηθσαϊδά, και ήρθε μια ομάδα και του έφερε έναν τυφλό να βάλει τα χέρια του πάνω του για να τον κάνει καλά. Βηθσαϊδά στα εβρ. ή αραμ. σημαίνει «οίκος κυνηγιού» ή «οίκος ψαρέματος». Η τυφλότητα είχε αποστερήσει πολλές δυνατότητες της ζωής απ' αυτό τον άνθρωπο αλλά δεν απειλούσε τη ζωή του, όσο βέβαια πρόσεχε κι αυτός. Μπορούσε να περπατάει, να ακούει, να μιλάει με τους άλλους, όπως όλοι οι τυφλοί. Ήταν ζωντανός και υγιής κατά τα άλλα αλλά δεν μπορούσε να ζήσει σ' όλη την πληρότητά της τη ζωή του. Ήταν παρ' όλα αυτά ζωντανός.

Η έλλειψη όρασης, σε μια εκκλησία δεν σημαίνει πως αυτή είναι νεκρή. Ζει και υπάρχει, κάνει συνελεύσεις, οργανώνει καταστατικά, προγραμματίζει τα σχέδιά της αλλά δεν βλέπει το σχέδιο του Θεού γι' αυτήν. Δεν βλέπει πού τη θέλει ο Θεός για να βρίσκεται πάντοτε στο επίκεντρο του θελήματός του. Εκκλησία δίχως όραση είναι ανάπηρη. Και χρησιμοποιεί υποκατάστατα, όπως υποκατάστατα υπάρχουν για τους τυφλούς. Εκπαιδευμένα σκυλιά, μπαστούνια, ειδική γραφή Braille, ειδικά ρολόγια κλπ. Όλα που προαναφέραμε για σχέδια, προγράμματα, οργανωτικά πλάνα κλπ. μπορεί να είναι τέτοια υποκατάστατα αλλά δεν είναι η όραση, αν ως εκκλησία και ως άτομα δεν ξέρουμε πού μας θέλει ο Θεός.

Ένα καλό σημείο εκκίνησης μπορεί ν' αποτελέσει η λεγόμενη Μεγάλη Αποστολή της εκκλησίας: «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη...» ή η εντολή που ο Θεός έδωσε στους πρωτοπλάστους (Γεν 1:28): «Αυξάνεσθε και πληθύνεσθε και γεμίσατε την

γην...» Εδώ πρέπει να διακρίνουμε: το «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη...» είναι η αποστολή μας. Το πώς θα πάμε και πώς θα εκπληρώσουμε την εντολή εξαρτάται από την πνευματική όρασή μας. Πώς είναι η προσωπική μας ζωή; Ίσως έχουμε βολευτεί μέσα σε μια καλή εκκλησία με κοινωνική ζωή, με events, με εκδηλώσεις, με προγράμματα, με χαρίσματα κλπ. υποκατάστατα που λέγαμε, αλλά είναι πνευματικά τυφλή και δεν ξέρει πού βαδίζει. Αν μας λείπει ο οραματισμός, είμαστε ανάπηροι χριστιανοί. Μόνον ο Κύριος μπορεί να μας δώσει την πνευματική μας όραση σαν άτομα και σαν εκκλησία. Έρχεται ο ίδιος και μας χειραγωγεί και τελικά μας δίνει το φως μας.

2. Η Υγιής Όραση είναι Προσωπική.

Διαβάζουμε πως ο Ιησούς πήρε τον τυφλό και τον οδήγησε ο ίδιος έξω από την πόλη, και τεν-α-τεν έφτυσε στα μάτια του και μετά τον άγγιξε και τον έκανε καλά. Δεν άγγιξε τους φίλους του, δεν ήταν ίσως μπροστά ούτε οι φίλοι του. Ήταν ο τυφλός και ο Ιησούς μόνοι.

Η υγιής όραση είναι ανάγκη προσωπική. Μπορεί να έχουν καλή όραση οι φίλοι μας, οι αδελφοί μας, οι πρεσβύτεροι στην εκκλησία αλλά αν δεν έχουμε εμείς την όρασή μας, θα δημιουργούμε προβλήματα στην εκκλησία, και προσκόμματα στην πορεία της. Πολλές εκκλησίες υποφέρουν απ' αυτό το φαινόμενο. Δεν έχουμε όλοι την όρασή μας να βλέπουμε τα αυτονόητα. Και πολλές φορές καβγαδίζουμε για τα αυτονόητα. Ούτε μπορεί να βλέπει μια εκκλησία για λογαριασμό μιας άλλης. Όσο καλή όραση κι αν έχουν οι άλλες εκκλησίες με τις οποίες συνεργαζόμαστε, δεν θα μας βοηθήσει σε τίποτε αν η δική μας εκκλησία δεν έχει όραση πνευματική, και κατ' επέκταση το ίδιο όραμα με τις άλλες.

Εκείνο που πρέπει να προσέξουμε για την τάξη και τη σωστή πορεία της εκκλησίας, ιδιαίτερα της τοπικής, είναι ότι οι επικεφαλής της εκκλησίας πρέπει να έχουν την όραση από τον Κύριο. Ο Θεός θέτει τους ηγέτες του λαού του, στους οποίους δίνει την όραση για την εκκλησία του. Και δίνει και στον κάθε πιστό ατομικά την προσωπική του όραση. Το άλλο που πρέπει να προσέξουμε είναι ο Θεός δίνει τη δική του όραση και το δικό του όραμα στον πιστό και στον εργάτη για την εκκλησία. Δεν μπορεί η όρασή μας και συνεπώς το όραμά μας να είναι διαφορετικό από το όραμα του Θεού.

3. Η Υγιής Όραση είναι Τέλεια.

Στη διήγηση της Καινής Διαθήκης διαβάζουμε πως ο Ιησούς έφτυσε στα μάτια του τυφλού, μετά ακούμπησε τα χέρια του πάνω του, και τέλος τον ρώτησε αν βλέπει καθαρά. Η απάντηση του τυφλού ήταν ότι έβλεπε τους ανθρώπους σαν δέντρα που περπατούν. Κι ύστερα ο Κύριος τον ακούμπησε για δεύτερη φορά, κι ο τυφλός είδε πεντακάθαρα.

Μπορεί κανείς ν' αναρωτηθεί, πώς ήξερε ένας τυφλός με τι έμοιαζαν τα δέντρα; Η μια εκδοχή είναι να μην ήταν εκγενετής τυφλός. Η άλλη, να νόμιζε πως έτσι ήταν τα δέντρα! Έβλεπε ανθρώπους αλλά τους νόμιζε για δέντρα! Ο Κύριος δεν του άλλαξε την αντίληψη για τους ανθρώπους, δεν κάθισε να τον πείσει ότι δεν είναι έτσι τα δέντρα, αλλά του έδωσε την όρασή του. Κι όταν του έδωσε την πλήρη όρασή του, ο τυφλός τα είδε όλα ξεκάθαρα. Η δεύτερη εκδοχή μάς λέει πολλά για τις σημερινές καταστάσεις. Είτε σαν άτομα είτε σαν εκκλησίες πολλές φορές οδηγούμαστε σε αδιέξοδα και μάλιστα στον διχασμό, επειδή «νομίζουμε» πως έτσι είναι τα πράγματα, ενώ είναι εντελώς διαφορετικά. Επειδή θέλουμε να περάσουμε τα πράγματα από το δικό μας πρίσμα και τότε μόνον είναι σωστά, και δεν μας περνάει από το μυαλό ότι ενδέχεται να κάνουμε λάθος, λόγω της θαμπής όρασής μας. Για τα ζητήματα της εκκλησίας ή ευρύτερα του έργου του Θεού ο υποκειμενισμός είναι ο χειρότερος σύμβουλος.

Σε πολλές εκκλησίες έχει μεγαλύτερη σημασία να διατηρήσουμε την παράδοσή μας ή τα στερεότυπα μας παρά να διευκολύνουμε τη διάδοση του ευαγγελίου π.χ. με μια νέα μετάφραση ή με τη μεταγλώττιση των ύμνων μας ή τη νέα μουσική των ύμνων. Το χειρότερο είναι ότι πνευματικοποιούμε κιόλας την εμμονή μας στα δεδομένα 30 ή 40 χρόνων πριν. Είναι ανάγκη να σταματήσουμε τις συγκρίσεις και να ξεκολλήσουμε από το παρελθόν, αν θέλουμε να κάνουμε το ευαγγέλιο πιο προσιτό στον εντελώς ξένο άνθρωπο.

Μια άλλη «θαμπή» περίπτωση είναι να νομίζουμε ότι με τον Χριστό όλα είναι όμορφα κι ωραία και δεν θα υπάρξει τίποτε που να μας στενοχωρεί. Είναι η κακή ερμηνεία της χαράς εν Χριστώ ή της πληρότητας εν Χριστώ. Ο Χριστός δεν θα πραγματοποιήσει αυτά που εμείς λαθεμένα πιστεύουμε για να μη... μας χαλάσει το χατήρι. Θα μας ανοίξει τα μάτια για να δούμε την πραγματικότητα καθαρά. Η υγιής όραση δεν είναι ούτε η μυωπική ούτε η πρεσβυωπική. Είναι αυτή που ταιριάζει ακριβώς με την πραγματικότητα, η οποία όμως κάθε φορά αλλάζει, και ο Χριστός προσαρμόζει κάθε φορά την όρασή μας σ' αυτήν. Η πραγματικότητα γύρω μας αλλάζει σε όλους τους τομείς. Κι αν δεν το καταλάβουμε αυτό, θα αποτύχουμε στο πνευματικό έργο. Θεραπεία δεν χρειάζεται η προσωπική μας αντίληψη για τα πράγματα αλλά η πνευματική μας όραση πώς να βλέπουμε τα πράγματα.

Αλλά θα ρωτούσε κανείς: ποιο είναι το σωστό, το απαραίτητο τσεκάπ για την πνευματική μας όραση; Η απάντηση είναι αυτό που οι οφθαλμίατροι συνιστούν: Συχνές εξετάσεις. Θέλουμε υγιή την πνευματική μας όραση; Ας αποβλέπουμε μόνο στον Χριστό, που μπορεί να τελειοποιήσει την πίστη μας την οποία ο ίδιος μας δίνει —μια άλλη διατύπωση της όρασής μας. Ο Χριστός είναι το κριτήριο, και ο μεγάλος γιατρός. Να βλέπουμε την εκκλησία μας όπως τη βλέπει ο Χριστός. Να βλέπουμε τις νέες ψυχές όπως ο Χριστός. Να βλέπουμε τη νεολαία μας όπως ο Χριστός. Να βλέπουμε τον έξω κόσμο όπως ο Χριστός. Να βλέπουμε την Ιεραποστολή όπως ο Χριστός. Να βλέπουμε τις διακονίες στην εκκλησία μας όπως τις βλέπει ο Χριστός. Να βλέπουμε τέλος τον εαυτό μας όπως τον βλέπει ο Χριστός. Κι όλα αυτά, μόνον αν έχουμε πλήρη γνώση και επίγνωση του λόγου του Θεού.
